

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

14. maj 2025

UKA2025/92

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Najukkani nerisassiarineqartut akiisa appartinneqarnissaannut, taamaalillunilu nunatsinni tunisassiarineqartut piumaneqarnerulernissaannut, naalakkersuinikkut sakkussaasinnaasut pillugit nassuiaasiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat kingusinnerpaamik UKA2026-p aallartinginnerani saqqummiunneqarsimassaaq.

(Inatsisartunut Ilaasortaq, Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuut:

Nunatsinni siulitta qangaanerusoq nunatta pissarititaannik atorluaanermikkut inuunnerminnik ingerlatsisinnaanikuunerat maanna nunatsinni ajornakusoortunngornikuusoq, tamatta nalunngilarput. Taamak inuulersimanitta nunanit allanit sunnersimaneqarnitsinnik annertuumik peqquteqarpoq, ajornartorsiulli annertooq tassaavoq, nunatta iluani nerisassiarineqartut niuertarfinni pisiarineqarsinnaasut akisuallaarujussuarnerat, illuatungaani nunani allanit nerisassiat akikinnerusumik pisiarineqarsinnaasarlutik taammammallu pisiarikulaneqarnerullutik.

Taamak ingerlaannartoqarsinnaanngilaq, nunatsinni nunatta tunniussinnaasai tassaasariaqarput inuiannit akissaqarfigineqarlutillu nerilluarneqanerusariaqartut, taakkumi akuutissaqarpallaanngitsunik peqqinnartuullutik inuussutigineqarsinnaasut nalunngereerpagut, tungaviillu ilagisariaqarpaat nunatta iluani aningaasanik amerlanerusunik kaaviiartitsinissamik siunertaqarneq, nunani allanit nerisassanik pisiortornerujussuup kingunerimmagu aningaasat nunatta iluani kaaviaartussaagaluit nunatta avataannut aniasarneri. Tamanna attanneqarsinnaanngilaq meerartatsinniit utoqqartatsinnut, nunatta nerisassatigut tunniussinnaasai atorluarneqarnerusariaqarput.

Taamaattoqarnera peqqutaarpiarluni qinigaaffik kingulleq Naalakkersuisuusimasut immitsinnut pilersornerulernissatsinnut nalunaarusioqqullugit piumaffigisarnerisa kinguneranik nalunaarusiaq qinigaaffik kingulleq naaliivissoq saqqummerpoq¹, taannalu aallaavigalugu maannakkut naalakkersuisuusut paragraf 37-ikkut apeqquteqarfiginerini nalunaarusiamik malinninniartutik suliniuteqarlutik ingerlatsiniartut, ukiullu tullissaannut 7.3 mill. Kr.-ninik aningaasaliissuteqarniarlutik akissuteqarput².

¹ https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2025/01/2201_selvforsyningsstrategi?sc_lang=kl-GL
https://naalakkersuisut.gl/Nyheder/2025/01/2201_selvforsyningsstrategi?sc_lang=da

² https://ina.gl/media/ar3li4bj/049_2025_imminut_pilersorneq_mapav_akissut.pdf

Nunatsinni immitsinnut nerisassaqaarniarnikkut pilersornerulernissatsinnut aporfiit annerit ilagaat assartuusinermi aningaasartuutaasartut, taamaammat minnerpaamik niuertarfinnut apuutinnginnerini nioqputissarineqartut nassiusuuneqarnerinut akikillisaataasussamik aningaasaliinissaq pisariaqartinneqarluni, nioqputissiat peqqinnartut nunatta tunniussinnaasai inuussutissarsiuteqartunit pilersinneqartuusut tamatsinnit akissaqarfigineqarlutik nioqputigineqalertariaqarput. Inuit Ataqatigiinni tamannarpiaq siunertaarput, anguniarlugulu pimoorussilluta suliniuteqarnerput nangillugu suliniarluta qinigaaffik una aallartipparput.

Nunatsinni nunanit allaninggaannersunik nerisassaqaarniarnikkut isumalluuteqarnerujussuatta nunarsuarmi nioqputissat akiisa qaffakkaluttuinnarnerinik kinguneqartumik eqqornerlunneqarneq annertuumik ukiuni makkunani atupiloorparput, tamassumap suli annerusumik paasinarsisippaa nunatsinni nammineerluta nerisassaqaarniarnikkut immitsinnut pilersornerusinnaannitta qanoq pingaartigineranik.

Nunatsinni nerisassiat akikinnerulernerisa kingunerisassaasa pitsaasut ilagissavaat nunatsinni tunisassiorlut annertunerusumik tunisassiulernerat taamaalluni aamma suliffissaqartitsiniarnikkut annertunerusumik periarfissaqalernera. Namminersorlutik suliffeqarfiutillit tamanna aamma iluaqutigisinnaavaat, nunatsinnimi pisariaqartinneqarlutik atorfissaqartinneqarlutillu ingerlatsisinnaalernissaminnut periarfissaqarnerulissagamik tunisassiornermik annertunerulerneratigut.

Nuna namminersortoq annertuumik inuiannut najugaqartunut nerisassaqaartitsiniarnikkut pilersuisinnaassuseqartariaqarpoq, namminersornermi inuiaat nerisassatigut nunanik allanik isumalluuteqartillugit pissusilersoraanni namminersornertut oqaatigineqarsinnaanngimmat tassaasammammi nunanik allanik isumalluuteqarneq.

Siunnersuutip siunertarinngilaa piniartut, aalisartut, nunalerinermik inuussutissarsiuteqartut eqqornerlunneqarnissaat, siunnersuutip inuussutissarsiutigalugu nioqquteqaqqaartorpiaat akigititaannik apparsaasoqassannginnissaa siunertaraa taamaallaalli niuertarfinni akigitinneqalersartut appartinneqarnissaannik siunnersuutaavoq, inuiaqatigiit nunatta nerisassiaannik atorluaanerulernissaminnut akissaqarnerulernissaat anguniagaavoq.

Taamak siunnersuuteqarlunga partiit isumaat tusassallugu qilanaarpunga siunnersuullu tigulluarneqarsinnaasoq isumalluarfigalugu.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Naaalakkersuisut akissutaat naapertorlugu A/C fuldmægtige-p ukiup ataatsip iluani sulineratut 500.000.kr.-ninik akeqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, Naalakkersuisullu akissuteqaataat tunngavingalugu aningaasaliissutaasut iluanni atorineqartussatut naatsorsuutigineqassalluni.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.